

VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS APSKRITYJE

Ukmergės rajono savivaldybės tarybai

Ukmergės rajono savivaldybės merui Rolandui Janickui(kopija)

TEIKIMAS DĖL UKMERGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS STRUKTŪROS PAKEITIMO

2016 m. gegužės 31 d. Nr. 1T-5
Vilnius

Ukmergės rajono savivaldybės taryba 2015-10-29 sprendimo Nr. 7-177 „Dėl Ukmergės rajono savivaldybės administracijos struktūros patvirtinimo“ (toliau – Sprendimas) 1 punktu patvirtino Ukmergės rajono savivaldybės administracijos struktūrą nuo 2016 m. kovo 1 d. (pridedama) (toliau – Struktūra), 2 punktu nustatė didžiausią leistiną Ukmergės rajono savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių – 235 nuo 2016 m. kovo 1 d. Struktūros 4.13. papunktyje nurodytas Vaiko teisių apsaugos ir socialinės paramos skyrius, kurį sudaro: 4.13.1. Vaiko teisių apsaugos poskyris; 4.13.2. Socialinės paramos administravimo poskyris.

Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) 16 straipsnio 2 dalies 10 punktą savivaldybės administracijos struktūros tvirtinimas yra išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija, tačiau savivaldybės taryba, tvirtindama savivaldybės administracijos struktūrą, turi paisyti ir specialiųjų teisės aktų reikalavimų. VSI 7 straipsnio 22 punktą vaikų ir jaunimo teisių apsaugą priskiria valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms. Tai valstybės funkcijos, pagal įstatymus perduotos savivaldybėms atsižvelgiant į gyventojų interesus. Savivaldybės, įgyvendindamos šias funkcijas, turi įstatymu nustatyta sprendimų priėmimo laisvę. Savivaldybių veiklą, įgyvendinant šias funkcijas riboja valstybės institucijų ir (arba) pareigūnų sprendimai (VSI 5 straipsnio 1 dalies 2 punktas).

Pažymime, jog Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2002-12-17 nutarimu Nr. 1983 patvirtino Bendruosius vaiko teisių apsaugos skyriaus nuostatus (toliau – Nuostatai), kurių 1 punktas numato, jog Nuostatai reglamentuoja savivaldybių administracijų Vaiko teisių apsaugos skyrių, biurų, tarnybų (toliau – skyrius) uždavinius, funkcijas, teises, pareigas ir darbo organizavimą, 3 punktas nustato, kad skyrius yra savivaldybės administracijos struktūrinis padalinys, o 20 punktas įtvirtina, kad skyriui vadovauja skyriaus vedėjas, kuris tiesiogiai pavaldus savivaldybės administracijos direktoriui (21 punktas). Taigi Nuostatai numato savivaldybės administracijos struktūroje atskirą struktūrinį padalinį – Vaiko teisių apsaugos skyrių, neįeinantį į jokių kitą struktūrinį padalinį.

Pažymime, kad vadovaujantis Jungtinių Tautų Vaiko teisių konvencijos nuostatomis, vaikai dėl ypatingos savo padėties (neveiknumo) yra išskirtinė asmenų grupė, kuri savo teisių patį atstovauti negali. Šias teises atstovauja ir gina vaiko tėvai ar kiti teisėti atstovai pagal įstatymą, arba valstybės, jeigu tai susiję su viešaisiais interesais. Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – VTAPI) 58 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad valstybė ir vietos savivaldos institucijos steigia ir finansuoja vaiko teisių apsaugos institucijas

(tarnybas), *organizuoja jų veiklą*, o 60 straipsnyje nurodyta, kad *vaiko teisių apsaugą savivaldybėse garantuoja <...> vaiko teisių apsaugos institucijos (tarnybos) <...>*.

Taigi galiojantys teisės aktai apibrėžia vaiko teisių apsaugos skyriaus vietą savivaldybės administracijos struktūroje – šis padalinys negali būti kito savivaldybės administracijos struktūrinio padalinio (skyriaus, departamento) sudėtyje, nes vaiko teisių ir jo teisėtų interesų apsauga ir užtikrinimas susijęs su visų vaiko teisių, įtvirtintų nacionaliniuose ir tarptautiniuose teisės aktuose įgyvendinimu, todėl vaiko teisės negali būti suprantamos ir aiškinamos siaurinamai, o įgyvendinant vaiko teises jos negali būti sutapatinamos tik su nedidelės dalies socialinių teisių (susijusių su socialinės paramos veiklos kompetencija) užtikrinimu.

Taigi darytina išvada, kad Sprendimo 1 punktu patvirtintos Struktūros 4.13. papunktis, kuriame vaiko teisių apsaugos skyrius yra sujungiamas su kitu savivaldybės padaliniu, t. y. socialinės paramos skyriumi, pažeidžia teisinį reglamentavimą bei apsunkina įstatymais nustatytą valstybės deleguotų funkcijų vykdymą. Tokiu būdu pasidaro nebeaišku, kas gina ir atstovauja vaiko interesus, kai susikerta savivaldybės administracijos padalinių (poskyrių, skyrių ir t.t.) nuomonės ir pozicijos (pvz. iškeldinimo iš socialinio būsto, vaiko paėmimo iš šeimos, paslaugų teikimo vaikui ir šeimai, globos nustatymo ir kt. klausimais).

Pažymėtina, kad savivaldybės taryba savo veikloje turi vadovautis pagrindiniais principais, kuriais grindžiama vietos savivalda, taip pat ir VSI 4 straipsnio 6 punkte įtvirtintu savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo principu. Pastarasis principas reiškia, kad savivaldybės veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktu, siūlau Ukmergės rajono savivaldybės tarybai artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje (bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį) svarstyti savivaldybės tarybos 2015-10-29 sprendimo Nr.7-177 „Dėl Ukmergės rajono savivaldybės administracijos struktūros patvirtinimo“ 1 punktu patvirtintos Struktūros 4.13. papunkčio pakeitimo klausimą, patvirtinant savivaldybės administracinėje struktūroje atskirą savivaldybės administracijos struktūrinį padalinį – Vaiko teisių apsaugos skyrių.

Šis teikimas turi būti apsvarstytas artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje (bet ne vėliau kaip per mėnesį) nuo teikimo gavimo dienos. Apie priimtą sprendimą Vyriausybės atstovui turi būti pranešta per 10 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos. Per nustatytą terminą atsisakius teikimą įvykdyti (nepranešus apie teikimo įvykdymą) Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punktu kreipiasi į atitinkamos kompetencijos teismą dėl tokio administravimo subjekto neveikimo.

Informuoju, jog pagal Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 5 punktą Vyriausybės atstovas turi teisę nustatyti kitą nurodytų veiksmų įvykdymo terminą, jeigu gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto motyvuotas prašymas šį terminą pratęsti.

Pagal Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 9 dalį meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šia informacija supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovė

Vilda Vaičiūnienė